

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Статтю присвячено дослідженню правового аспекту формування та використання джерел фінансування інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва, виокремлення напрямів державної підтримки активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва. Розкрито зміст методів та інструментів державного регулювання інноваційної діяльності, враховуючи зарубіжний досвід.

Постановка проблеми. В останні роки все більше наголошується на необхідності реалізації інноваційної моделі розвитку для людства загалом та для окремо взятих країн. Необхідність забезпечення інноваційного розвитку пов'язана з вичерпаністю ресурсів, що ставить перед будь-якою економічною системою проблему забезпечення максимально раціонального їх використання. Одним із можливих варіантів вирішення проблеми є впровадження інновацій через побудову інноваційної моделі розвитку економіки.

Інноваційний розвиток можна охарактеризувати як процес структурного вдосконалення національної економіки, який досягається переважно за рахунок практичного використання нових знань для зростання обсягів суспільного виробництва, підвищення якості суспільного продукту, зміцнення національної конкурентоспроможності та прискорення соціального прогресу в суспільстві.

Аналіз статистичних матеріалів вказує на зменшення інноваційної активності промислових підприємств. Так, питома вага підприємств, що впроваджували інновації в 2009 р у порівнянні з 2008 р зменшилась на 0,1 % і становила 10,7 %. Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промисловості в 2009 р зменшилась на 1,1 % в порівнянні з 2008 р і складала 4,8 %. Загальна сума витрат на фінансування технологічних інновацій за 2009 р складала 7949,9 млн грн., що на 34 % менше ніж у попередньому році [7].

Низька інноваційна активність вітчизняних підприємств обумовлена різними причинами. Серед них необхідно виділити такі:

- орієнтація економіки на інвестування розвитку виробництв, а не на активізацію інноваційної діяльності;
- відсутність розвинутої інноваційної інфраструктури;
- орієнтація на імпорт високотехнологічного устаткування на шкоду вітчизняних розробок;
- недостатня увага до розвитку власного науково-технічного потенціалу;
- відсутність кваліфікованого керування інноваційними процесами, спрямованого на підвищення якості продукції, одержання конкурентних переваг;
- недосконалість інструментів правового регулювання інноваційної діяльності, і особливо в сфері захисту прав інтелектуальної власності.

Проведення ефективної інноваційної діяльності вимагає значних фінансових вкладень. Ось чому особливої актуальності набувають дослідження правового регулювання формування й використання джерел фінансування інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва.

Стан вивчення проблеми. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва активно обговорюються в наукових колах впродовж останніх років. Цим напрямкам наукових досліджень присвячено ряд робіт відомих науковців, зокрема А.Р. Гальчинського, В.М. Гейця, О.М. Алімова, О.І. Амоші, А.І. Акмаєва, Г.Г. Пивняка, В.І. Саллі, А.І. Кабанова, Л.Л. Стариченка, А.П. Дуни, Л.М. Рассуждай, Ю.З. Драчука, Н.І. Новикової, А.М. Дуброва, М.І. Крупки, К.І. Ільїної та ін. Праці цих учених є науковим підґрунтям для розроблення інноваційного шляху розвитку суб'єктів підприємництва, де визначаються основні інноваційні пріоритети й напрямки удосконалення фінансового забезпечення нарощування науково-технічного й інноваційного потенціалів. Водночас, потребують активного розгляду питання розробки державних заходів пожевлення інвестиційно-інноваційного розвитку, пошуку додаткових джерел фінансування, оцінки ефективності державної підтримки.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз правових аспектів формування та використання джерел фінансування інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва та формування напрямів державної підтримки активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В дослідженнях даної проблеми в останніх публікаціях науковці розглядають напрямки фінансового забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств та шляхи пошуку додаткових джерел і форм інвестування інвестиційно-інноваційних проектів з метою підвищення ефективності виробництва [1,3], основні джерела фінансування інноваційного розвитку економіки України та можливості підприємств застосовувати їх у своїй діяльності, показують роль держави в організації фінансування інноваційного розвитку за допомогою формування нормативної бази та безпосереднього фінансування інноваційних проектів [4,5] тощо.

Викладення основного матеріалу. Фінансування інноваційного розвитку в Україні визначається і регулюється законодавством, зокрема, такими нормативно-правовими актами: Законами України "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про інноваційну діяльність", "Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні", "Про інститути спільного інвестування", "Про фінансовий лізинг", "Про цінні папери та фондовий ринок", нормами Цивільного, Господарського, Митного кодексів, податкового законодавства .

Основними джерелами фінансування інноваційної діяльності є:

- Бюджетне фінансування
- Залучені та позичені кошти
- Власні кошти підприємства.

Важливу роль в організації фінансування інноваційного розвитку відіграє держава. У 33 ст. Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" зазначається, що держава застосовує фінансово-кредитні та податкові важелі для створення економічно сприятливих умов з метою ефективного здійснення наукової і науково-технічної діяльності. Одним із основних важелів є бюджетне фінансування. Бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності (крім видатків на оборону) здійснюється у розмірі не менше ніж 1,7 відсотка ВВП України шляхом базового та програмно-цільового фінансування [8].

Базове фінансування надається для забезпечення: фундаментальних наукових досліджень; найважливіших для держави напрямів досліджень; розвитку інфраструктури наукової і науково-технічної діяльності; збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання; підготовку наукових кадрів.

Програмно-цільове фінансування здійснюється для науково-технічних програм та окремих розробок, спрямованих на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки; забезпечення проведення найважливіших науково-технічних розробок (проектів), які виконуються за державним замовленням чи в межах міжнародної науково-технічної співпраці на конкурсній основі.

Водночас для фінансування наукової і науково-технічної діяльності законом передбачено створення Державного фонду фундаментальних досліджень та Державного інноваційного фонду [8].

Створення Державного фонду фундаментальних досліджень передбачено для підтримки фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, які виконують наукові установи, вищі навчальні заклади, вчені. Кошти Фонду формуються із бюджетних коштів та добровільних внесків юридичних та фізичних осіб (зокрема іноземних) і розподіляються на конкурсній основі.

Державний інноваційний фонд створюється й функціонує з метою фінансового забезпечення ведення державної політики у науковій і науково-технічній діяльності і заходів, спрямованих на розвиток та використання досягнень науки в Україні. Державний інноваційний фонд здійснює на конкурсних засадах фінансову та матеріально-технічну підтримку заходів, спрямованих на впровадження пріоритетних науково-технічних розробок та новітніх технологій у виробництво, технічне його переоснащення, освоєння випуску нових видів конкурентоспроможної продукції. Кошти Державного інноваційного фонду формуються за рахунок зборів до цього фонду, встановлених законодавством України, а також

позабюджетних коштів, одержаних від повернення позик, інвестиційних вкладів, лізингових платежів, надходжень від сумісної діяльності з виконавцями інноваційних проектів, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, та інших надходжень.

Згідно зі ст. 18 Закону України "Про інноваційну діяльність", джерелами фінансування інноваційної діяльності є: кошти Державного бюджету України; кошти місцевих бюджетів і кошти бюджету Автономної Республіки Крим; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України [9].

Суб'єктам інноваційної діяльності для виконання ними інноваційних проектів може бути надана фінансова підтримка шляхом:

- повного безвідсоткового кредитування пріоритетних інноваційних проектів;
- часткового (до 50 %) безвідсоткового кредитування інноваційних проектів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

- повної чи часткової компенсації відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

- надання комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів, державних гарантій;

- майнового страхування реалізації інноваційних проектів.

Для здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності Кабінет Міністрів України за поданням Державного агентства України з інвестицій та інновацій створює спеціалізовані державні небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи [9].

Нині Державна інноваційна фінансово-кредитна установа підпорядковується Державному агентству України з інвестицій та інновацій і діє на основі Положення (Статуту), що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до ст. 19 Закону Кошти Державної інноваційної фінансово-кредитної установи формуються за рахунок коштів Державного бюджету України, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, залучених згідно з чинним законодавством вітчизняних та іноземних інвестицій юридичних та фізичних осіб, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, від власної чи спільної фінансово-господарської діяльності та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Закон також передбачає, що для фінансової підтримки місцевих інноваційних програм органи місцевого самоврядування можуть створювати комунальні спеціалізовані небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи і підпорядковувати їх виконавчим органам місцевого самоврядування.

Комунальні інноваційні фінансово-кредитні установи діють на основі положень (статутів) про них, що розробляються і затверджуються органами місцевого самоврядування. Діяльність комунальних спеціалізованих небанківських інноваційних фінансово-кредитних установ аналогічна до діяльності Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, тільки здійснюється на місцевому рівні.

Кошти комунальної інноваційної фінансово-кредитної установи формуються за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету, залучених вітчизняних та іноземних інвестицій юридичних та фізичних осіб, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, власної чи спільної фінансово-господарської діяльності та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Окрім організації безпосереднього фінансування інноваційного розвитку, а також регулювання за допомогою кредитів, субсидій чи дотацій, держава може здійснювати й податковий стимулюючий вплив.

Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" передбачає наявність інвестиційного податкового кредиту. У ст. 1 зазначено, що інвестиційний податковий кредит – це відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для

здійснення інноваційних програм, з наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм” [10]. Норми Закону надають право зараховувати до валових витрати, крім тих, що підлягають амортизації, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, виконання дослідно-експериментальних та конструкторських робіт, виготовлення та дослідження моделей і зразків, пов'язаних з основною діяльністю платника податку, виплатою роялті та придбанням нематеріальних активів (крім тих, що підлягають амортизації) для їхнього використання в господарській діяльності платника податку. Завдяки цьому зменшується дохід підприємства, що підлягає оподаткуванню.

Згідно з Законом України “Про ПДВ”, від оподаткування ПДВ звільняються операції з оплати вартості фундаментальних досліджень, науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт особою, яка безпосередньо отримує такі кошти з рахунку Державного казначейства України; безкоштовного передавання приладів, обладнання, матеріалів, крім підакцизних, науковим установам та науковим організаціям, вищим навчальним закладам III–IV рівнів акредитації, внесеним до Державного реєстру наукових організацій, яким надається підтримка держави [12].

Надзвичайно важливим сьогодні є питання правового забезпечення ролі кредиту у використанні досягнень науково-технічного прогресу у технічному переоснащенні або реконструкції діючих підприємств і впровадженні прогресивних технологій на нових підприємствах. Такі кошти можна отримати в банківських установах, лізингових компаній у формі основних засобів, на фондовому ринку, випустивши облігації, зберігши вільні грошові ресурси завдяки комерційному кредиту тощо.

Банківське кредитування інноваційної діяльності регулюється загальними законодавчими актами, що стосуються кредитування. Це, зокрема, Цивільний та Господарський кодекси. Операції лізингу врегульовані Цивільним кодексом і Законом України “Про фінансовий лізинг”, випуск облігацій на фондовому ринку – Законом України “Про цінні папери та фондовий ринок”.

Кредиторами можуть бути не лише банки, а й інші фінансові установи, такі, як страхові компанії у межах страхових резервів, інвестиційні компанії та фонди, недержавні пенсійні фонди. Але якщо платою за класичні кредитні ресурси є відсоток, то деякі інвестори вкладають кошти з інших мотивів. Серед них можуть бути – бажання отримати право на нововинайдені вироби (венчурний капітал), виконання суспільно корисної функції (наукові фонди), паблік рілейшенз (спонсорська допомога). Саме тому ці джерела можна вважати специфічними.

Найпоширенішими з перелічених в Україні є венчурні фонди. Наукові фонди та спонсорська допомога характерні для зарубіжних країн.

В Україні венчури створені як інститути спільного інвестування. З 1994 року в Україні були створені інвестиційні фонди та компанії, діяльність яких регулювалась Положенням “Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії”. З прийняттям 15 березня 2001 року Закону України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” положення втратило своє регуляторне значення. Відповідно до ст.3 Закону, інститут спільного інвестування /ICI/ – це корпоративний інвестиційний фонд або пайовий інвестиційний фонд. Інститут спільного інвестування здійснює діяльність із спільного інвестування – діяльність, яка провадиться в інтересах і за рахунок учасників (акціонерів) ICI шляхом емісії цінних паперів ICI з метою отримання прибутку від вкладення коштів, залучених від їх розміщення в цінні папери інших емітентів, корпоративні права, нерухомість та інші активи, дозволені законами України та нормативно-правовими актами Комісії [11];

Залежно від порядку здійснення діяльності ICI може бути відкритого, інтервального та закритого типу. У ст. 4 Закону зазначено, що ICI належить до відкритого типу, якщо він (або компанія з управління його активами) бере на себе зобов'язання здійснювати у будь-який час на вимогу інвесторів викуп цінних паперів, емітованих цим ICI (або компанією з управління його активами).

ІСІ належить до інтервального типу, якщо він (або компанія з управління його активами) бере на себе зобов'язання здійснювати на вимогу інвесторів викуп цінних паперів, емітованих цим ІСІ (або компанією з управління його активами) протягом обумовленого у проспекті емісії строку (інтервалу). Проспект емісії ІСІ інтервального типу повинен передбачати порядок визначення дати початку та закінчення інтервалу, періодичність інтервалу (не рідше одного разу на рік та не частіше одного разу в квартал), тривалість інтервалу (не менше десяти робочих днів протягом року та не менше одного робочого дня протягом кожного інтервалу).

ІСІ належить до закритого типу, якщо він (або компанія з управління його активами) не бере на себе зобов'язань щодо викупу цінних паперів, емітованих цим ІСІ (або компанією з управління його активами) до моменту його припинення.

Залежно від строку створення розрізняють строковий і безстроковий ІСІ. Строковий ІСІ створюється на певний строк, встановлений у регламенті ІСІ, після закінчення якого зазначений ІСІ припиняється. Подовження терміну діяльності строкового ІСІ дозволяється лише у разі зменшення вартості чистих активів ІСІ на 20 відсотків та більше протягом останніх 12 місяців діяльності такого ІСІ. Безстроковий ІСІ створюється на невизначений строк.

Залежно від його відповідності визначеним у Законі вимогам, ІСІ може бути диверсифікованого і недиверсифікованого виду.

Серед приватних фондів фінансування інноваційної діяльності особливе місце належить венчурам. Відповідно до ст. 4 Закону України "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) венчурним фондом вважається недиверсифікований ІСІ закритого типу, який здійснює виключно приватне (закрите) розміщення цінних паперів ІСІ розміщення цінних паперів ІСІ серед юридичних осіб та фізичних осіб, є венчурним фондом. Фізична особа може бути учасником венчурного фонду виключно за умови придбання цінних паперів такого фонду на суму не менше ніж 1500 мінімальних заробітних плат.

Венчурний капітал використовується тоді, коли інші форми залучення коштів для фірм, що здійснюють інноваційну діяльність, є або не вигідними або просто недоступними. Вкладення цього капіталу є справою дуже ризиковою, оскільки ніколи не відомо наперед, чи матиме та чи інша інновація успіх на ринку. До того ж термін окупності інвестицій зазвичай є дуже тривалим. Інвестор венчурного капіталу отримує не прямі доходи, а право на новації і можливість одержання прибутку від їхньої подальшої реалізації. Невід'ємним джерелом капіталу для інноваційного розвитку в Україні залишаються іноземні інвестиції. Відносини, що виникають при здійсненні інвестиційної діяльності в Україні, регулюються Законом України "Про інвестиційну діяльність".

У сучасних умовах господарювання вагому роль у забезпеченні інноваційної діяльності підприємств відіграє самофінансування. Джерелами фінансування є власний капітал, реінвестування прибутку та амортизаційний фонд, емісія та продаж акцій тощо. Цими коштами підприємство розпоряджається на власний розсуд. Законодавство встановлює тільки загальні правила. Наприклад, у Законі України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" технологічним паркам, їхнім учасникам та спільним підприємствам при реалізації проектів технологічних парків дозволяється прискорена амортизація задіяних у проекті технологічного парку основних фондів і встановлюється щорічна 20-відсоткова норма прискореної амортизації основних фондів груп 3 та 4.

Аналіз даних держкомстату України [7] свідчить про те, що головним джерелом протягом багатьох років залишаються власні кошти підприємств, на частку яких в 2009 році припадало 65,1 % загального обсягу витрат на інновації, що вище за рівень 2000 року (79,6 %). При цьому, у таких галузях, як металургія й обробка металу, хімічне виробництво, виробництво машин і устаткування інноваційна діяльність здійснювалася практично у повному обсязі за рахунок власних коштів (90-95 %).

Участь держави у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств, склала в 2009 р. 127 млн. грн. (1,6 % від загальних інноваційних витрат підприємств), що майже у 16,5 разів більше, ніж в 2000 р. – 7,7 млн. грн. (0,4 %). Галузевий розподіл бюджетних асигнувань на

інновації є нерівномірним, 65-70 % їх зосереджено у видобувній промисловості. Також за рахунок держбюджету фінансуються інновації, які здійснювалися підприємствами харчової й легкої промисловості, машинобудування, металургії й ін.

Із загального обсягу фінансування інновацій у 2009 р 14,3 % (1140,6 млн. грн.) здійснювалося завдяки кредитним і позиковим коштам. Відчутне зростання за 2009 р серед джерел фінансування інноваційної діяльності займають кошти іноземних інвесторів. Їх питома вага становлять 19 % загального обсягу фінансування, або 1512,9 млн. грн., понад 70 % яких припадає на здійснення інновацій у харчовій промисловості. Варто відзначити, що за аналізований період 2000-2009 р. обсяги іноземних інвестицій в інноваційну діяльність національних промислових підприємств значно зросли в 2009 р (якщо в 2000 р сума коштів іноземних інвесторів складала 133,1 млн грн., то в 2009 р – 1512,9 млн грн.).

Для активного використання інновацій в економіці слід використовувати основні форми підтримки до яких відносять організаційну, фінансову та підтримку провідних наукових шкіл.

Фінансова підтримка полягає в концентрації матеріальних і фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки; стимулювання створення приватного вітчизняного капіталу.

У світовій практиці підтримки інноваційної діяльності вироблено значну кількість інструментів, за допомогою яких держава реалізує необхідні функції у цій сфері. Серед них можна виділити такі напрями:

1. Пряма фінансова підтримка інноваційних процесів:

- безпосереднє фінансування утворення нових галузей, наукоємних виробництв за рахунок коштів Державного бюджету, зокрема на державних підприємствах;
- ініціювання створення та фінансування науково-дослідницьких програм, наукових центрів шляхом конкурсного відбору;
- надання безпроцентних чи пільгових позик та грантів;
- компенсація банківського процента цілком чи його частини, в разі спрямування позики на фінансування інвестицій у технологічні інноваційні зміни;
- державне замовлення на інноваційні продукти;
- дотації за рахунок Державного бюджету для визначених галузей, виробництв чи технологій.

2. Непряма фінансова підтримка – фіскальні пільги для інноваторів:

- зниження ставок податку на прибуток підприємств;
- податковий кредит інноваційним підприємствам;
- зменшення суми прибутку до оподаткування шляхом виключення з нього вартості досліджень чи освоєння нової технології;
- звільнення від сплати податку на прибуток, який отримано власниками майнових прав інноваційних та венчурних компаній (фондів);
- відстрочка сплати імпортного мита чи звільнення від його сплати в разі ввезення товарів для реалізації інноваційного проекту;
- пільгова амортизація для підприємств, визначених як інноваційні.

3. Інші інструменти підтримки інновацій (правові, інфраструктурні, економічні та політичні):

- удосконалення законодавства про авторське право, патентних відносин;
- введення системи сертифікації та стандартів, що заохочує споживання інноваційних товарів;
- розвиток та підтримка системи освіти в країні (закладів загальної освіти, університетів, спеціальної фахової підготовки, системи безперервного навчання і перекваліфікації робочої сили, курсів профільного тренінгу та менеджменту);
- тимчасовий дозвіл на монополію виробника інноваційних товарів та впровадника інноваційних технологій, або, навпаки, обмеження монопольного становища, що зменшує витрати становлення нових виробників товарів чи послуг;
- створення державної інформаційної інфраструктури, розширення доступу до інформаційних мереж та банків даних, бібліотек;
- здійснення державного регулювання інтересів українських виробників інноваційної продукції на міжнародному рівні, застосування відповідного торговельного режиму та регулювання валютних курсів.

Таким чином для активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва в Україні слід задіяти широкий спектр економічних регуляторів – податкових, кредитно-фінансових тощо. Йдеться про систему податків, їхні ставки та пільги; порядок та норми амортизаційних відрахувань; систему фінансування, кредитування; фінансові дотації, субсидії, бюджетні позики; антимонопольні заходи; система експертизи, контролю інвестицій; приватизація державної власності тощо.

Висновки. В Україні створена законодавчо-правова база регулювання інноваційної діяльності. Проте перехід на інноваційну модель економічного розвитку припускає її розвиток і постійне вдосконалення в відповідності з вимогами глобального середовища. У числі основних напрямів удосконалення нормативно-правової бази в цій сфері виділені такі:

1. Доцільне впровадження пільгових банківських ставок за кредитами інноваційних підприємств, а також розробка законодавчо закріплених механізмів надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів.

2. Відновити дію статей 21, 22 Закону України “Про інноваційну діяльність”, а також пункту 7.14 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

3. Закріпити законодавчо такі об'єктивно існуючі об'єкти в інноваційній сфері економіки, як кластери, венчурні операції.

4. Передбачити використання різноманітних механізмів надання пільг інноваційно активним підприємствам, у тому числі можливість списання на собівартість поточних некапітальних витрат на дослідження і розробки при визначенні розміру бази оподаткування; можливість перенесення термінів списання витрат на НДР на найбільш зручний для підприємства період; скорочення на визначений відсоток доходу оподаткування від асигнувань на дослідження і розробки в поточному році, якщо вони перевищували рівень таких асигнувань в попередні роки.

Окрім зазначеного, необхідно посилити контроль за виконанням в повному обсязі норм Конституції України і Законів України України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про інноваційну діяльність”, “Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні”, “Про інститути спільного інвестування”, “Про фінансовий лізинг”, “Про цінні папери та фондовий ринок”, “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”, “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”, “Про спеціальний режим інвестиційної і інноваційної діяльності технологічних парків”, “Про вищу освіту”, інших законів, пов'язаних з науковою, науково-технічною і інноваційною діяльністю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Афонин И.В.*, Инновационный менеджмент и экономическая оценка реальных инвестиций: Учеб. пособие/ И.В. Афонин. – М.: Гардррики, 2006. – С. 90-92.

2. *Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. та ін.* Економіка та організація інноваційної діяльності: Підручник (третє видання). – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.

3. *Денисенко М.П., Риженко Я.В.* Стратегічна місія інноваційної діяльності та шляхи її активізації // Проблеми науки. – 2007. – № 6. – С. 10-16.

4. *Денисенко М.П., Шабліна Я.В.* Інноваційна діяльність підприємств України: суть, оцінка та напрями активізації // Проблеми науки. – 2008. – № 6. – С. 9-16.

5. *Каракай Ю.* Роль держави у стимулюванні інноваційної діяльності // Економіка України. – 2007. – № 3. – С. 14-21.

6. *Опарін В.М.* Фінанси (загал. теорія): Навч. посібник – К.: КНЕУ, 1999.

7. Офіційний сайт Держкомстату України: <http://www.krstat.gov.ua/>.

8. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” // http://www.osvita.org.ua/pravo/law_06/.

9. Закон України “Про інноваційну діяльність” // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, № 36, ст. 266 (Із змінами і доп.).

10. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=334%2F94-%E2%F0>.

11. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>.

12. Закон України “Про ПДВ” // <http://www.refine.org.ua/pageid-608-1.html>.